گێژاوێک لە بڕیار بە هەڵبژاردن.. عوسمانی حاجی مارف

یەکێک لە نیگەرانییەکانی خەڵکی هەرێمی کوردستانی عێراق، پەرەسەندنی گرژییەکانی ئێستای تورکیا و هەڕەشەی ئۆپەراسیۆنە سەربازیە نوێیەکانیەتی لەدژی چەکدارانی پەکەکە، هەروەها ترسی دووبارەبونەوەی هێرشەکانی ئێرانە بۆ سەر ناوچەکە، کە لەم کەشوهەوا هەڵاوساوە و پشێوییەدا، مایەی مەترسیەکی جدیە لە سەر ژیانی ئەم خەڵکە، لەهەمان کاتدا هەر جموجۆڵێکی سەرکردەکانی هەولێر و سلێمانی بەبێ ئەولەویەت بۆ ئەم دۆسیەیە، کە هاوتەریبە لەگەڵ ئامانجی سیاسی حزبەکانیان و پاشکۆ بونیانە لە جێبەجێکردنی سیاسەت و بەرژەوەندی ئەو ووڵاتانە، ناتوانن کەشوهەوایەکی بێ مەترسی نیشان بدەن، شتێکیان نیە ناوی پاراستنی دانیشتوان بێت، لەهەمانکاتدا ناتوانێ دۆخێکی ئارام بێت بۆ هەڵبژاردنی پەرلەمانی هەرێم، بەتایبەتی هەڵبژاردنێک لەنێو گێژاوێکدا چەقی بەستوە.
دانیشتوانی هەرێم بەگشتی پێیانوایە دوو لایەنی سەرەکی، بارزانی و تاڵەبانی پێش ئەوەی هەر هەنگاوێک بنێن سەبارەت بە یەکلاییبونەوەی دۆخی ناوخۆی هەرێم، بەتایبەتی ئێستا لەپەیوەند بە هەڵبژاردن و پەیوەندی لەگەڵ بەغدا، تەنها پێگەو نفوزی سیاسی خۆیان لەهەر بوارێکدا بێت پێ گرنگترە لە ژیانی تەواوی دانیشتوان. بێمتمانەیی لە بەرامبەریاندا لەو ئاستەدایە، لەبری ئەوەی ئەو دوو لایەنە ئەگەری دووبارەبونەوەی هێرشی سەربازیی لابەرن، ئەوە چاوەڕوان دەکرێت هێرش بکرێتە سەر هەرێم و بەرژەوەندیەکانی خەڵکی کوردستان بۆ چەندەمین جارە بکەنەوە قوربانی بەرژەوەندیە حزبیەکانیان و ململانێی نێوان خۆیان و حکومەتی بەغدا.
بێتوانایی بارزانی و تاڵەبانی لە کۆنترۆڵکردنی سنوورەکان و نەتوانینیان لە دەستەبەرکردنی ئاسایش لە ناوچەکەدا، لەهەمانکاتدا کاریگەری ڕۆڵی ململانێی نێوان خۆیان لەسەر زیاتربونی ناسەقامگیری و نەبونی ئاسایش، بێدەسەڵاتیان لەبەرامبەر حکومەتی بەغداو دەرگا ئاواڵەکردن بۆ ئێران و تورکیا، وەها چاوەڕواندەکرێت لێیان کەخەریکن لەهەر مەیدان و کێشەیەکدا گرژیەکان توندترو نائەمنتر دەکەنەوە، بەمانایەکی ڕۆشن بارزانی و تاڵەبانی ڕۆڵی سەرەکی دەبینین، لە هەر کارەساتێک لە هەرێمدا ڕوبدات.
ئەم ڕۆژانە هەرێمی کوردستان زیاتر شاهیدی جموجۆڵێ سیاسیە دەرەکیەکانی هەردوو بنەماڵەیە، بینیمان کە لەم دوایانەدا

نەچیرقان بارزانی، بە هەنگاوێکی جێی سەرنجەوە چووەتە ئێران و لەمیانەی گەشتە دوو ڕۆژەکەیدا بۆ پایتەختی ئێران لەگەڵ ژمارەیەک بەرپرس و کاربەدەستانی سیاسی و حکومی و فەرماندە دیارەکانی سوپای پاسداران دیدار و وتووێژی کردووە.لەلایەکی دیکەوە، بافڵ تاڵەبانی، بە گەشتێک گەیشتە واشنتۆن کە پێشوەختە ڕانەگەیەندرا بوو، زنجیرەیەک کۆبوونەوەی ئەنجامداوە و بەدەستی بەتاڵ گەڕایەوە.

جووڵەکانی ئێستای هەردولایان زیاتر پەیوەندی ڕاستەوخۆی بە قەیرانی سیاسی هەرێمەوە هەیە کە لەبەرامبەر ئاراستەی نەخشەو سیاسەتی ناوەندبونەوەی حکومەتی عێراق و بچوکردنەوەی حکومەتی هەرێم بەرەوڕوون، هەروەها کێشەکانی نێوان هەولێر و سلێمانی سەبارەت بە هەڵبژاردنی پەرلەمان، کە لەنێو قەیران و چارەنوسێکی نادیاری وەها دەرگیر بون، کە جێبەجێکردنی ئەم هەڵبژاردنە، یان جێبەجێ نەکردنی، لە هەڵوەستەیەکی خواروخیچدا ڕایوەستاندون، نازانن بە چ بارێکدا خۆیان ڕاست کەنەوە.

ئێستا بارزانی بڕیاری بایکۆتکردنی ئەم هەڵبژاردنانەی داوە، بەڵام تاڵەبانی پێداگری لەسەر ئەنجامدانی ئەو هەڵبژاردنانە دەکات، جووڵەکانیشیان پەنابردنە بۆ ئەوەی هەرلایەکیان هەل بقۆزنەوە بۆ بەرزکردنەوەی هاوسەنگی هێزەکەیان لە بەرامبەر یەکتردا، ئەمەش درێژبونەوەی هەمان ئەو دۆخەیە کە سی و دوو ساڵە لە کوردستان پیادەی دەکەن، بەجۆرێک سورن لەسەر شێوازی نائسوەی ئەو بەرامبەرکەیە، بە هەموو کەس و لایەنێک ڕۆشنە کە کۆتایی زۆنی زەردو سەوز، تەنها هێزی ناڕەزایەتی جەماوەری بە ڕاماڵین مسۆگەری دەکات.

گەندەڵی بەرفراوان و سیستماتیک و بێکۆتایی کە لە لوتکەی سەرکردایەتی هەردولایاندا جێگیر کراوە، لەهەمانکاتدا بۆتە سەرچاوەیەک لە ناکۆکییەکانی نێوانیان، چونکە ناتوانن ئەو تاڵانی و قۆرخکرنەی سەروەت و سامانی کوردستان بە یەکسانی لەنێوان خۆیاندا دابەش بکەن، کە سەرچاوەیەکی مەترسیدارە لە ململانەی نێوانیاندا، هەروەها کێشەیەکی گەورەیە لە ڕێکخستنی پەیوەندییەکانیان بە حکومەتی بەغداوە، کە هەردوو حکومەتی هەرێم و حکومەتی بەغدا، عێراق و کوردستانیان کردووە بە گەندەڵستان، وڵاتانی ناوچەکەش لەلایەک سود لەم بێدەسەڵاتی و ململانەییەی هەردوو بنەماڵە وەردەگرن، لەلایەکی تریشەوە لە گەڵ هەردولایاندا ڕێک دەکەون و ملکەچی بەرژەوەندییەکانی خۆیان دەکەن.

بەرپرسانی پارتی و یەکێتی لەمێژە بێزاری خۆیان دەربڕیوە لە بەرامبەر مامەڵەی بێباکەی ئەمەریکا بەرامبەر بە باروودۆخە نالەبارەکانیان، نامەکانیان بێوەڵام ماونەتەوە، سەردانەکانیان بۆ ئەمریکا بایەخی جدی پێنادرێت، ئەمریکا هیچ ئاسۆیەک لە پاراستنی

پێگەیان لە ناوچەکەدا نیشان نادات.

ئەم بێباکیەش مێژوویەکی هەیە، هەر لەکاتی هێرشی داعشدا، ئەمریکا بێباک بووە بەرامبەریان، ئەگەر دەخالەتی ئێران نەبوایە حکومەتی هەولێر دەکەوت. لەڕاستیدا ئێستا قووڵایی گەندەڵیان و فشارەکانی دەسەڵاتی بەغدا، لەلایەکی ترەوە سەرقاڵبونی ئەمریکا لە ناوچەکانی دیکەی جیهان وایکردووە هەولێر زیاتر گۆشەگیر بێت، ئەمریکا چیتر گرەنتی کەشوهەوای پاراستنی ئابوری و دارایی و سەربازی هەرێم نیەو کارێکی پێیان نەماوە.

هۆکارێک کە وەک دوو حزب دەیان هێڵێتەوە، پێویستیەکانی بەغدایە بە بارزانی و تاڵەبەنی کە ئیدارەی هەرێمی بۆ بکەن، بە باڵادەستی و بەرنامەی حکومەتی عێراق دەبێ ئەوکارە ئەنجام بدەن.

لەساڵی ٢٠٠٦ەوە ئەمەریکا بەرپرسانی باڵای یەکێتی□و پارتیان لەپێویستی بونی هێزێکی بەرگری نیشتمانی بۆ هەرێمی کوردستان ئاگادارکردۆتەوە، هاوکات هانی هەردو حزبەکەی داوە، هێزەکانی پێشمەرگە یەکبخەنەوەو لەژێر یەك فەرماندەیدا هەڵسوکەوت بکەن. لە زنجیرەیەك کۆبونەوەی لاوەکیدا لەمەراسیمی (٦٠)ەمین ساڵیادی دامەزراندنی پارتی دیموکراتی کوردستاندا لەهەولێر، لەڕۆژی ١٦ی ئابی ٢٠٠٦، باڵیۆزی ئەمەریکا باسی پلانی یەکخستنەوەی هێزەکانی پێشمەرگەی یەکێتی□و پارتی کردوە.

تاڵەبانی□و بارزانی ڕەزامەندبوون و باسیان لەوە کرد کە لەکۆتایی مانگی ئابی ئەو ساڵەدا بەنیازن پلانێك پێشکەش بکەن بۆ یەکخستنەوەی هێزی پێشمەرگە لەژێر یەك فەرماندەیدا، هەروەها وا لەو هێزە یەکگرتوە بکەن سەربەخ□ بێت لەدەسەڵاتی هەردوو حزب. هەردوو لایەن، داوای یارمەتیان لەباڵیۆزی ئەمریکا کردوە بۆ جێبەجێکردنی ئەو پلانە، لەڕێگەی ڕاهێنانی هێزە یەکخراوەکەوە کە دەبێتە “هێزێکی پاسەوانی نیشتمانی”.

ئەمەش ئەو خەون و ئەفسانەیە بوو کە ئاستی قوڵی گەندەڵی و تاڵانی و قۆرخکردنی سەروەت و سامانی کوردستان و بەکارهێنانی هێزە میلیشیاکانیان لەو پێناوەدا، بە هیچ جۆرێک بواری نەهێشتەوە بەڵێنەکەیان بۆ ئەمریکا جێبەجێ بکەن. دوو هێزی میلیشیا لە دوو زۆندا تەنها بەرژەوەندی و گەندەڵیەکانی دوو بنەماڵە دەپارێزن.

ئەوە گەورەترین هەڵەیە کە لە بیرکردنەوەی ئەو کەس و لایەنانەی چاوەڕوانن لەو دوو هێزە میلیشیایە، “هێزی پاسەوانی نیشتمان”ی دروست کەن.!

ئێستاش لەپەیوەند بە بڕیاردان بۆ هەڵبژاردن و دانوسان و گفتوگۆ لە گەڵ حکومەتی عێراق و هێزە سیاسیەکانی عێراق، بە چاوەڕوانیان لە ئەمریکا و ووڵاتانی ناوچەکە، دوای سی ودوساڵ لە پۆزلێدانی

دەســەڵات، لـ□ بەردەم ســەرگەردانی و گێژاوێکــدا ســەرەتاتکێ دەکەن،
ڕۆژانە ئارەقی ڕیسوایی و شەرمەزای دەسڕن، نازانن چۆن لـە قەیرانی
ئەم هەڵبژاردنە بێنەدەرەوە.